
TEHILLIM 117: WHAT MAKES THE NATIONS GIVE PRAISE?

R' Yair Lichtman

JUNE 7, 2023
CONGREGATION KINS
פרשת בהעלתך תשפ"ג

(1) TEHILLIM 117

(1) O praise Hashem, all you nations. Laud Him, all you peoples.
 (2) For His mercy is great towards us and the truth of Hashem endures forever. Halleluyah.

(א) הָלְלוּ אֶת י"י כָּל גּוֹיִם שִׁבְחוּהוּ כָּל הָאֲמִיּוֹת.
 (ב) כִּי גָבַר עָלֵינוּ חֶסֶדּוֹ וְאֵמֶת י"י לְעוֹלָם הָלְלוּ יְהוָה.

COMMENTARY

(2) MEIRI TEHILLIM 117:1

ובספרים שלנו נמצא "לא לנו" [קט"ו] עד "אהבתי" [קט"ז] מזמור אחד, ושני פסוקים אלו [קט"ז] סוף מזמור "אהבתי" [קט"ז]

In our books, we find that "Lo Lanu" until "Ahavti" is one chapter, and these two verses [of Tehillim 117] are the conclusion of "Ahavti."

(3) RADAK TEHILLIM 117:1

הללו את י"י כל גוים – זה המזמור משנים פסוקים לבד, והוא לימות המשיח. ורמז בו בעשותו אותו שנים פסוקים, כי כל העמים יהיו לשני עברים, לבד ישראל שיהיו בתורתם, וכל האומות לעבר אחר, בשבע מצות. וכולם יהללוהו, כי כלם יודו בו אז

Praise Hashem, all nations – This *mizmor* is only two verses, and alludes to the days of Mashiach. By making it two verses, it alludes to the fact that all nations will be in two groups: Israel alone, who will have their Torah, and all nations on the other side, with their seven *mitzvot*. All of them will give praise to God, for they will all admit [His existence] then.

(4) DA'AT MIKRA TEHILLIM 117, CONCLUSION

קלד). וְנִרְאָה לֹמֵר, שֶׁהַמְזֻמָּר הוּא אֲמָנָם חֲבוּר בְּפָנֵי עֲצָמוֹ, אֲבָל נוֹעֵד לְהֵאמֵר בְּלוֹיֵת מְזֻמָּרִים אֲחֵרִים, כִּי כָּל עֲצָמוֹ שֶׁל הַמְזֻמָּר אֵינוֹ אֶלָּא צְרוּף מְרָחֵב שֶׁל שְׁתֵּי קְרִיאוֹת הַמַּעֲנָה הַשְּׂכִיחוֹת בְּמֻזְמָרֵי תְהִלִּים: הָלְלוּ יְהוָה, הוֹדוּ לֵה' כִּי-טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ. וּכְבֹר בְּאֲרָנּוֹ לְעֵיל, שֶׁלְשׁוֹן 'שִׁבַּח'

It seems that this *mizmor* is an independent composition, but one which is meant to be said in accompaniment with other *mizmorim*, because the whole *mizmor* is only an expansion of two common responsive calls in Tehillim: "Halleluyah" and "Hodu LaShem Ki Tov Ki L'Olam Chasdo."

(5) PSUKIM FROM TEHILLIM 116:18-19, 118:1

(יח) נְדַבְרֵי לִי אֱשֶׁלֶם נִגְדָה נָא לְכָל עַמּוֹ. (יט) בְּחֻצוֹת בַּיִת י"י בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלַם הָלְלוּ יְהוָה... (א) הוֹדוּ לִי כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶדּוֹ.

(6) COLLECTION OF PSUKIM (CREDIT TO DR. BENNY GESUNDHEIT)

קיי"ג, ד: רם על כל גוים ה' קט"ו, ב: למה יאמרו הגוים קי"ז, א: הללו את ה' כל גוים שבחוהו כל האמים: קי"ח, י: כל גוים סבבוני בשם ה' כי אמילם:

(7) PESACHIM 118B

אמר רב כהנא: קשה לה רבי ישמעאל ברבי יוסי, שלח לו רבי: אמור לנו שנים ושלשה דברים שאמרת לנו משום אביך. שלח לו: כך אמר אבא, מאי דכתיב: "הללו את ה' כל גוים", אומות העולם מאי עבדתיהו?

הכי קאמר: "הללו את ה' כל גוים" אגבורות ונפלאות דעביד בהדיהו, כל שפן אנו ד"גבר עלינו חסדו".

Rav Kahana said: When Rabbi Yishmael, son of Rabbi Yosei, fell ill, Rabbi Yehuda HaNasi sent a message to him: Tell us two or three matters that you said to us, citing your father. He sent back to him: My father said as follows: What is the meaning of that which is written: "Praise the Lord, all you nations, laud Him all you peoples. For His mercy is great toward us, and the truth of the Lord endures forever, *halleluya*" (Psalms 117)? What are the nations of the world doing by praising God for His great mercies toward Israel?

Rabbi Yosei explained: Rather, this is what the verse is saying: "Praise the Lord, all you nations" for the mighty acts and the wonders that God performed before their eyes. All the more so we, the recipients of these acts, should praise and thank Him, as His mercy is great toward us.

(8) MIDRASH TEHILLIM 117:1

שאל ר' שמעון בן רבינו הקדוש את אביו מי הם כל גוים, מי הם כל האומים, אמר לו כל גוים אלו הגוים שיעבדו את ישראל, כל האומים אלו האומות שלא שיעבדו בהם, אמרו כל האומות מה אם אלו שנשתעבדו עם בני ישראל מקלסין להקב"ה, אנו שלא שיעבדנו בהם על אחת כמה וכמה... אמרו ישראל אנו על אחת כמה וכמה התחילו לומר כי גבר עלינו חסדו, אמרה הארץ...

R' Shimon, the son of Rebbi, asked his father, "who are the *goyim* and who are the *umim*?" He replied, "the *goyim* are the ones who oppressed us and the *umim* are the ones who did not oppress it. The *umim* will say, 'if these, who oppressed Israel, praise God, so too we, who did not oppress them, all the more so we should praise God... Israel said, "we, all the more so!" They began to say "for His kindness was Great on us." The earth said...

(9) RASHI TEHILLIM 117:2

(ב) כי גבר עלינו חסדו – כלומר ואף כי אנחנו אשר גבר עלינו חסדו.

ואמת י"י לעולם – ששמר אבטחתו שהבטיח את האבות.

(2) For His kindness has overwhelmed us – That is to say: even though [or "all the more so"] it is we who His kindness has overwhelmed.

and the truth of the Lord is eternal – For He kept His promise that He promised the Patriarchs.

(10) DA'AT MIKRA TEHILLIM 117:1

הִלְלוּ אֶת ה'! לְשׁוֹן הַצְּוִי לְנוֹכְחִים 'הִלְלוּ' נֹאמֵר
בְּדֶרֶךְ מְלִיצָה, וְכֹנֶנֶתָּה: רָאוּ שְׁכַל הַגּוֹיִם יְהִלְלוּ אֶת
ה'. 'כָּל-גּוֹיִם' בְּלֹא יָדוּעַ הִיא לְשׁוֹן קְרִיאָה פִּיּוּטִית.

The command "Praise!" is here used rhetorically, and it's meaning is "it is fitting that all the nations should praise Hashem."

(11) IBN EZRA TEHILLIM 117:2 (QUOTING R' MOSHE IBN JIKITILA)

וטעם כי גבר – החסד שיעשה עם הכל לחיותם ולכלכלם.

ואמר ואמת י"י לעולם – כנגד הגוים שלא יאמינו בהבליהם.

The meaning of "for His kindness was great" – the kindness that He does with all, to give them life and sustain them.

And it says "Hashem is true forever" – to the nations, so they should not believe in their foolishness.

(12) NETZIV, HAGGADAH IMREI SHEFER, TEHILLIM 117

ובזה תלויה כל תגבורת האומים – הן במה שמושלים על ישראל, הן במה שהשכינה שרויה בקרבם בעת שישראל ביניהם... ובזה הברכה מצויה בקרבם בשביל ישראל. ועל כל זה יש להם לשבח את ה' על אמיתו

The success of the nations depends on 1) the fact that they ruled over Israel and 2) the fact that the Shechinah dwelled with them when Israel was amongst them... In this way, blessing was found amongst them because of Israel. For all of this, they should praise Hashem for His truth.

(13) GRIZ AL HATORAH, SHEMOT 18:10

"די חשידו" והביאור בזה, דהנה ידוע מה שהשיב ר' איצעלע
מואלאזין לשר רוסי, כששאלו מאי האי דכתיב "הללו את ה'
כל גויים שבחווהו כל האומים כי גבר עלינו חסדו" וכי גבר
חסדו על ישראל צריכים הגויים להלל לה', ענהו ר"א מיד,
הלא עם ישראל לא יודעים מזימות לבבכם בפטרבורג במינסטוריום
להוע עליהם, וה' מפיר עצתכם הרעה, ורק אתם הגויים יודעים
בחסדי ה' על ישראל, שאינכם יכולים להפק זממכם לפועל;
ולכן אתם המחויבים להלל ולטבח לה' על זה. והנה איתא

It is well known what R' Itzele of Volozhin responded to the Russian officer who asked about the meaning of the fact that, because Hashem's kindness was great with Israel, the nations need to praise God. R' Itzele immediately responded, "Am Yisrael doesn't know all of your plots in Petersburg to harm us, which Hashem undercuts. Only you nations know Hashem's [true] kindness with us, in that you are unable to bring your plans to fruition, and therefore you are obligation to praise and laud Hashem for this."

(14) RADAK TEHILLIM 117:1

הללו את י"י כל גוים – זה המזמור משנים פסוקים לבד, והוא לימות המשיח. ורמז בו בעשותו אותו שנים פסוקים, כי כל העמים יהיו לשני עברים, לבד ישראל שיהיו בתורתם, וכל האומות לעבר אחר, בשבע מצות. וכולם יהללוהו, כי כלם יודו בו אז

Praise Hashem, all nations – This *misznor* is only two verses, and alludes to the days of Mashiach. By making it two verses, it alludes to the fact that all nations will be in two groups: Israel alone, who will have their Torah, and all nations on the other side, with their seven *mitznot*. All of them will give praise to God, for they will all admit [His existence] then.

(15) TEHILLIM 115:1-2

(א) לא לנו י"י לא לנו כי לשמך תן כבוד על חסדך על אמתך. (ב) למה יאמרו הגוים איה נא אלהיהם.

- (1) Not to us, Hashem, not to us, but to Your name give glory, for Your mercy and for Your truth's sake.
- (2) Why should the nations say, "Where now is their God?"

(16) R' ELCHANAN SAMET, VBM

Israel's redemption as it is described in Scripture is not a marginal event in human history, one that is connected solely to the intimate relationship between God and Israel. **The redemption of the people of Israel from its exile among the nations and their return to their land involves a worldwide reorganization**, a change in the flow of history and a change in the consciousness of many peoples. Thus, the sting of the question – what is the connection between all the nations and God's great love "for us" – is removed. This love – the fulfillment of God's covenant with Israel – which will be bestowed upon them in the end of days, will affect all the nations and shock the order that existed before Israel's redemption, when Israel lived among the nations during their long and bitter exile.

FURTHER READING

(17) DA'AT MIKRA TEHILLIM 117, CONCLUSION

מִקְבִּיל לְלִשׁוֹן הַדְּרִיָּה וְלְלִשׁוֹן תְּהִלָּה. וְהִנֵּה, בְּמִזְמוֹרִים שְׁבַשְׁנֵי הַשְּׁעָרִים הָרִאשׁוֹנִים שֶׁל הַהִלֵּל, כְּתוּבָה הַקְּרִיאָה 'הִלְלוּ יְהוָה', וְגַם הַמִּזְמוֹר הָרִאשׁוֹן פּוֹתַח בְּשֵׁלֶשׁ קְרִיאוֹת 'הִלְלוּ', וְהַשְּׁעָר הָאֲחֵרוֹן שֶׁל הַהִלֵּל מְסִים בְּמִזְמוֹר (קִיח) שָׁאִין בּוֹ לְשׁוֹן הַהִלֵּל וְהוּא פּוֹתַח וּמְסִים: 'הוֹדוּ לַיהוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ. וּמִזְמוֹר קִיז פּוֹתַח בְּקְרִיאָה 'הִלְלוּ', וּמְקַבֵּלָהּ לָהּ הַקְּרִיאָה שְׂבַחוּהוּ, שֶׁהִיא שְׂקוּלָה כְּנֶגֶד 'הִלְלוּ וְהוֹדוּ'. וְשֵׁתִי הַצְּלָעוֹת הַמְּקַבֵּלוֹת 'כִּי גִבֹר עָלֵינוּ חֲסִדוֹ, וְאַמְתֵּה' לְעוֹלָם הֵן הִרְחֵבָה שֶׁל הַלִּשׁוֹן: כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ. נִמְצָא שְׁמִזְמוֹר קִיז הוּא מַעֲיֵן טַבְעַת מְקַשְׁרֵת אֶת שְׁנֵי הַשְּׁעָרִים הָרִאשׁוֹנִים שֶׁל הַהִלֵּל אֶל הַשְּׁעָר הַשְּׁלִישִׁי. וְגַם עָקַר תְּכַנּוּ (הַקְּרִיאָה אֶל הַגּוֹיִם לְהִלֵּל אֹת ה') מְשַׁמֵּשׁ מַעְבָּר מִן סִיּוּם מִזְמוֹר קטז אֶל פְּתִיחַת מִזְמוֹר קִיח: בְּסוֹף מִזְמוֹר קטז אָמַר הַמְּשׁוֹרֵר 'נִדְרִי לַיהוָה אֲשֶׁלֶם נִגְדָה נָא לְכָל-עַמּוֹ, וְכֹאן בְּמִזְמוֹר קִיז הוֹסִיף, שְׁרִצּוֹנוֹ לְפָרְסָם אֶת חֲסִד ה' וְנִבְוֵרְתוּ לֹא בְּקָרֵב עִם יִשְׂרָאֵל בְּלִבָּד, אֲלֵא בְּקָרֵב כָּל הַגּוֹיִם, וְעַל כֵּן הוּא פּוֹתַח בְּקְרִיאָה: הִלְלוּ אֶת-ה' כָּל-גּוֹיִם. אֲבָל קְרִיאָה זוֹ נִאֲמַרְתָּ בְּדֶרֶךְ מְלִיצַת הַפִּיּוֹט בְּלִבָּד, וְהַשּׁוֹמְעִים אֶת הַדְּבָרִים בְּשַׁעַת אֲמִירָתָם הֵם קָהַל עוֹבְדֵי ה' הַנּוֹכְחִים שָׁם, וְהַמְּשׁוֹרֵר פּוֹנֵה אֲלֵיהֶם בְּרֹאשׁ מִזְמוֹר קִיח וְקוֹרָא לָהֶם: יֹאמְרֵ-נָא יִשְׂרָאֵל וְגו'.

(18) SEFORNO TEHILLIM 117:1

(א) הללו את ה' כל גוים. כרוב גדלו: שבחוהו. על מה שהיטיב:

Prasie Hashem, all the nations – in accordance with his greatness. Laud Him – for the goodness He performs.

(19) MALBIM TEHILLIM 117:1

ופעל שבח מובדל מריעיו במה שמורה שמשביח ומתקנהו ביתר שאת

The verb “sh.v.ch” is distinguished in that it alludes to improvement and perfection [of its object].